

Opracowano na podstawie Dz. U. z 2015 r. poz. 1705, z 2024 r. poz. 834, z 2026 r. poz. 160.

U S T A W A

z dnia 11 września 2015 r.

o osobach starszych

Art. 1. Ustawa określa zakres monitorowania i przedstawiania informacji o sytuacji osób starszych, podmioty uczestniczące w realizacji tego zadania oraz źródła jego finansowania.

Art. 2. Monitorowanie sytuacji osób starszych jest prowadzone przez organy administracji publicznej, państwowe jednostki organizacyjne oraz inne organizacje zaangażowane w kształtowanie sytuacji osób starszych.

Art. 3. Zakresem monitorowania sytuacji osób starszych obejmuje się: sytuację demograficzną, sytuację dochodową, warunki mieszkaniowe, aktywność zawodową, sytuację rodzinną i strukturę gospodarstw domowych, sytuację osób niepełnosprawnych, aktywność społeczną i obywatelską, aktywność edukacyjną i kulturalną, aktywność sportową i rekreacyjną, stan zdrowia, dostępność i poziom usług socjalnych, równe traktowanie i przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na wiek oraz realizację polityki senioralnej.

Art. 4. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) osoba starsza – osoba, która ukończyła 60. rok życia;
- 2) polityka senioralna – ogół działań organów administracji publicznej oraz innych organizacji i instytucji, które realizują zadania i inicjatywy kształtujące warunki godnego i zdrowego starzenia się;
- 3) osoba niepełnosprawna – osoba, o której mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.¹⁾).

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 209, poz. 1243 i 1244 i Nr 291, poz. 1707, z 2012 r. poz. 986 i 1456, z 2013 r. poz. 73, 675, 791, 1446 i 1645, z 2014 r. poz. 598, 877, 1198, 1457 i 1873 oraz z 2015 r. poz. 218, 493, 1240, 1273, 1359 i 1649.

Art. 5. 1. Rada Ministrów corocznie, do dnia 31 października, przedstawia Sejmowi i Senatowi informację o sytuacji osób starszych, w szczególności w oparciu o monitorowanie, o którym mowa w art. 2 i art. 3.

2. Przedmiotem informacji o sytuacji osób starszych jest w szczególności:

- 1) sytuacja demograficzna społeczeństwa i struktura demograficzna według wieku populacji osób starszych, prognozy na kolejne lata oraz implikacje zmian demograficznych dla polityki państwa;
- 2) sytuacja dochodowa, warunki bytu, w tym warunki mieszkaniowe;
- 3) aktywność zawodowa;
- 4) sytuacja rodzinna i struktura gospodarstw domowych;
- 5) stan zdrowia i jego uwarunkowania oraz jakość życia związana ze zdrowiem, w tym dostępność do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 6) dostępność i poziom usług socjalnych, w tym opiekuńczych;
- 7) sytuacja osób niepełnosprawnych i ich opiekunów;
- 8) aktywność społeczna i obywatelska;
- 9) aktywność edukacyjna i kulturalna;
- 10) aktywność sportowa i rekreacyjna;
- 11) równe traktowanie i przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na wiek;
- 12) ocena realizacji polityki senioralnej, w tym wniosków i rekomendacji sformułowanych w poprzedniej informacji;
- 13) wnioski i rekomendacje dotyczące przyszłych zadań i inicjatyw, które należy podjąć w celu kształtowania warunków godnego i zdrowego starzenia się.

3. Informacja Rady Ministrów podawana jest do wiadomości publicznej.

Art. 6. 1. Zadania wynikające z ustawy koordynuje Prezes Rady Ministrów.

2. Za przygotowanie informacji odpowiedzialny jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego albo Pełnomocnik Rządu do spraw Polityki Senioralnej, o ile został ustanowiony.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb przygotowania informacji o sytuacji osób starszych, uwzględniając sprawne jej przygotowanie.

4. Monitorowanie sytuacji osób starszych oraz przygotowanie informacji, o której mowa w art. 5, jest finansowane z budżetu państwa.

5. Podmioty, o których mowa w art. 2, są obowiązane do współpracy w przygotowaniu informacji Rady Ministrów o sytuacji osób starszych, w tym do nieodpłatnego udostępniania informacji, dokumentów i danych, którymi dysponują.

Art. 6a. 1. W przypadku zmiany organu, o którym mowa w art. 6 ust. 2, lub urzędu obsługującego ten organ z dniem dokonania tej zmiany:

- 1) organ, który przejął zadania i kompetencje, przejmuje związane z tymi zadaniami i kompetencjami prawa i obowiązki organu, który utracił te zadania i kompetencje;
- 2) dysponent części budżetu państwa, z której w wyniku zmiany będą pokrywane koszty obsługi organu, o którym mowa w art. 6 ust. 2, przejmuje prawa i obowiązki dysponenta części budżetu państwa, z którego dotychczas były pokrywane koszty obsługi tego organu, związane z zadaniami i kompetencjami tego organu oraz jego obsługą;
- 3) urząd, który w wyniku zmiany będzie zapewniał obsługę organu, o którym mowa w art. 6 ust. 2, przejmuje prawa i obowiązki urzędu, który dotychczas zapewniał obsługę tego organu, związane z zadaniami i kompetencjami tego organu oraz jego obsługą;
- 4) pracownicy zatrudnieni w urzędzie obsługującym organ, który utracił zadania i kompetencje, realizujący zadania i kompetencje organu, o którym mowa w art. 6 ust. 2, stają się pracownikami zatrudnionymi w urzędzie obsługującym podmiot, który przejął te zadania i kompetencje.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Rady Ministrów może:

- 1) dokonać, w drodze rozporządzenia, przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, dotacji podmiotowej i celowej, między częściami, działami i rozdziałami budżetu państwa, z zachowaniem przeznaczenia środków publicznych wynikających z ustawy budżetowej;
- 2) określić, w drodze zarządzenia, przeznaczenie składników majątkowych będących przed dniem zmiany urzędu obsługującego organ, o którym mowa w art. 6 ust. 2, w posiadaniu urzędu zapewniającego tę obsługę.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.